

Střední škola a Základní škola Jesenice, p.o.

ŠKOLNÍ PREVENTIVNÍ STRATEGIE

2026/2030

Obsah

1. ZDŮVODNĚNÍ POTŘEBNOSTI ŠPS	3
1.1 Charakteristika školy	3
1.2 Současný stav problematiky	5
1.3 Měření efektivity a monitoring	6
2. CÍL	7
2.1 Vymezení cílové populace	8
2.2 Metody a formy	8
3. OKRUHY PREVENCE.....	9
3.1 Specifická a nspecifická prevence	9
4. PERSONÁLNÍ ZAJIŠTĚNÍ PREVENCE, FINANCOVÁNÍ	10
4.1 Preventivní tým pro řešení rizikového chování ve škole:	11
5. SPOLUPRÁCE S RODIČI A JINÝMI ORGANIZACEMI	12
6. HODNOCENÍ	14
7. PLATNÁ LEGISLATIVA.....	15

1. ZDŮVODNĚNÍ POTŘEBNOSTI ŠPS

Nemalé části dětí a mládeže se nedaří z různých důvodů vyrovnat se přiměřeně a zodpovědně s osobními a sociálními požadavky, konflikty, školními problémy a různými náročnými životními situacemi. Na zvládnání těchto náročných životních situací připravuje děti a mladistvé zejména zdravá rodina, předávající morální a duchovní hodnoty, obecnou slušnost a úctu k druhému, vnímavý a laskavý vztah k okolnímu světu. Nemalou měrou se na vývoji dítěte podílí i školní prostředí. Školní preventivní strategie je jedním z nástrojů, který se zaměřuje prioritně na předcházení rozvoje rizik směřujících k následným rizikovým projevům v chování žáků.

Školní preventivní strategie (ŠPS) je dlouhodobý program primární prevence rizikových projevů chování žáků. Je zařazen do školního vzdělávacího programu a slouží jako podklad pro zpracování ročních Minimálních preventivních programů školy.

Podporuje zdravý životní styl, pomáhá jedincům z ohrožených skupin při ochraně jejich lidských práv, usiluje o snížení výskytu rizikového chování žáků. Je zaměřený především na primární prevenci proti záškoláctví, násilí, šikaně a kyberšikaně, proti užívání návykových látek, kriminalitě a vandalismu, proti netolismu, rasismu a dalším projevům rizikového chování.

1.1 Charakteristika školy

Střední škola a Základní škola Jesenice, p.o. je v mnoha ohledech specifická. Naši školu navštěvuje aktuálně cca 205 žáků, z toho 49 žáků je na základní škole a 156 žáků na střední škole.

Základní škola je zřízena podle § 16, odst. 9 Zákona 561, Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) v platném znění.

Rovněž ve střední škole jsou zřízené některé třídy podle § 16, odst. 9. V těchto třídách se vzdělávají žáci přijatí do oboru vzdělání E, C. Dále škola nabízí učební obory typu H.

Během výuky je kladen důraz na vysokou úroveň odborné přípravy, propojení teoretických znalostí s praktickými dovednostmi a rozvojem osobnosti každého žáka. Naši studenti tak získávají nejen potřebné profesní kompetence, ale také schopnosti důležité pro život – zodpovědnost, samostatnost, schopnost spolupráce, kladné sebehodnocení a snahu o sebeuplatnění na trhu práce.

Školy a školská zařízení provádí svou činnost ve městě Jesenice u Rakovníka obklopeném krásnou přírodou. Vliv školního a ubytovacího zařízení je tak vhodně doplněn působením zdravého životního prostředí. Lesy, rybníky a louky jsou pravým rájem pro aktivity školní družiny, internátu, DM a pro výuku z oblasti přírodních věd. Také pro rozvoj pohybových schopností a dovedností je toto prostředí ideální. Posláním Střední školy a Základní školy Jesenice je výchova a vzdělávání žáků ve věku od 6 do 26 let, z nichž mnozí vyžadují speciální vzdělávací přístup. Výchova a vzdělávání probíhá podle odpovídajících ŠVP.

Naši žáci k nám dojíždějí z Ústeckého, Karlovarského, Plzeňského i Středočeského kraje.

Škola má 78 zaměstnanců, z toho 60 pedagogů – učitelů, dalších pedagogických pracovníků, asistentů pedagoga, vychovatelů. Škola disponuje 4 hlavními budovami, tělocvičnou, několika zahradami, 2 skleníky, 2 kuchyněmi, 2 jídelnami, školní družinou, 2 internáty a domovem mládeže.

Riziková místa na základní škole jsou všechny společné prostory s omezeným dohledem dospělých, tedy na chodbách, toaletách, šatnách, prostorách před tělocvičnou. Z venkovních prostor je to zejména blízké okolí školy a její zákoutí.

Na střední škole patří mezi rizikové oblasti přesuny v budově, mezi školními budovami, tělocvičnou, dále toalety, šatny, jídelna, nepřehledné prostory a okolí školy, kde se žáci setkávají před a po vyučování.

Další místa, která musíme brát v potaz, jsou k dispozici žákům ubytovaným na internátě nebo domově mládeže. Jedná se o společenské místnosti, pokoje, sprchy, umývárny a blízké okolí během vycházek.

Neméně důležitým prvkem je školní prostředí, ve kterém žáci tráví většinu času stráveného ve škole. Chceme, aby se žáci tvořivěji podíleli na vytváření prostředí, jeho výzdobě a udržování pořádku. Žáci jsou vedeni ke spoluzodpovědnosti, dostávají prostor k vlastní realizaci svých nápadů na výzdobu školy, třídy. Soustředíme se též na zlepšení estetického prostředí školních areálů včetně školní zahrady a okolí školy.

1.2 Současný stav problematiky

Analýza problematiky rizikového chování žáků naší školy vyplývá ze zkušeností naší školy z předchozích let.

Situace na naší škole vychází z jejího charakteru jejích materiálních a finančních možností, ale zároveň také z aktivního přístupu všech zúčastněných, kteří svým přístupem vytváří na škole příjemné klima. To se významně podílí na výsledcích práce našich žáků. Přesto zaznamenáváme výskyt rizikového chování žáků také na naší škole. Každoročně řešíme několik případů. Všechny tyto případy byly řešeny školním poradenským pracovištěm - ředitelem školy, metodikem prevence, výchovným poradcem, třídním učitelem, rodiči jednotlivých žáků a přirozeně s žáky samotnými. Intervenční práce s jednotlivci i třídními kolektivy je zaměřena na utváření kladných sociálních vazeb.

POČET ŘEŠENÝCH PŘÍPADŮ VE ŠK. ROCE 2024/2025		
Typ rizikového chování	ZŠ	SŠ
Špatné vztahy mezi žáky	2	0
Ostrakizace (vyloučení jednotlivce z kolektivu)	0	0
Šikana (záměrné opakované psychické a fyzické ubližování)	0	0
Kyberšikana	0	0
Projevy rasismu a xenofobie	0	0
Slovní a fyzické útoky na zaměstnance	6	1
Záškoláctví	3	20
Podezření na skryté záškoláctví	0	0
Rizikové chování ve sportu, dopravě	0	0

Rizikové sexuální chování a nevhodné projevy sexuality	0	0
Sebepoškozování	0	0
Krádež	1	1
Kriminální chování, přestupky, provinění, trestné činy	0	0
Vandalismus	0	1
Zanedbávání, týrání dítěte	0	0
Užívání tabáku	0	0
Užívání alkoholu	0	1
Užívání nelegálních návykových látek	0	0
Nelátkové závislostní chování	1	0

Drobné kázeňské přestupky jsou řešeny vyučujícími či třídními učiteli. V případě opakujících se drobných přestupků je incident zaznamenán do deníku výchovného poradce či je proveden záznam o pohovoru. Nejsou součástí tabulky.

1.3 Měření efektivity a monitoring

Jednotlivé akce, směřované na výše uvedené patologické jevy, jsou průběžně vyhodnocovány a plánovány dle potřeb školy.

Za zpracování hodnocení v jednotlivých třídních kolektivech zodpovídá vždy realizátor jednotlivých akcí. Vyhotovené hodnocení jednotlivých akcí je předáváno vedení školy.

Při hodnocení se realizátor zaměří zejména na následující faktory:

- adekvátnost - odpovídá věku a psychosociální úrovni žáků
- počet zapojených žáků do programu
- získané praktické znalosti a sociokulturní dovednosti dětí
- používané metody a formy prezentace programu (upřednostňujeme zážitkové a interaktivní metody a formy)
- časovou dotaci

Významným ukazatelem je také nárůst či pokles přestupků a kárných opatření.

2. CÍL

Z šetřených případů v předchozích školních letech vyplývá, že je nutné nadále se zaměřit zejména na prevenci:

- **nevhodného, drzého a neohleduplného chování žáků nejen vzájemně mezi žáky samotnými, ale též vůči pracovníkům školy,**
- **šikany, kyberšikany,**
- **nedodržování školní docházky,**
- **nevhodného chování během výuky,**
- **porušování bezpečnosti a hygienických pravidel.**

Z dlouhodobého hlediska usilujeme především o:

- zaměření se na komunikační dovednosti, zlepšení sebeovládání, sebepoznání, dodržování stanovených pravidel, schopnosti týmové spolupráce, vzájemné ohleduplnosti, umění vyrovnat se zodpovědně s náročnými životními situacemi, zvládnutí úzkosti a stresu, formování postojů, rozvoj tvořivosti a vytváření pozitivního sociálního prostředí a vazeb
- spolupráci žáků a pracovníků školy při vytváření podnětného sociálního klimatu školy (rozvoj humanistických postojů – úcty, důvěry, snášenlivosti)
- vychovávání žáků ke správným hodnotám a k občanské a právní odpovědnosti
- posílení a rozvíjení dovedností žáků, které vedou k odmítání všech forem sebedestrukce, projevů agresivity a porušování zákona
- podporování wellbeigu – pohody, zdraví, odpočinku, zvládnání stresu, vytváření bezpečného a podporujícího klima školy, zdravého životního stylu žáků
- prohlubování spolupráce s rodiči, odbornými institucemi a širokou veřejností v oblasti rizikového chování
- naplňování Minimálního preventivního programu školy pro daný školní rok
- motivaci pedagogů a další vzdělávání pedagogů v oblasti prevence

Soustředíme se také na sledování sociálního klimatu ve škole, na vztahy v jednotlivých třídních kolektivech. Neméně důležité je včasné vyhledávání projevů rizikového chování, umění na vzniklé situace reagovat, vyhledat a poskytnout pomoc. Naším úkolem je

podchytit všechny žáky. Přičemž cílem je minimalizovat rizika vzniku výchovných a výukových problémů.

2.1 Vymezení cílové populace

Minimální preventivní program klade důraz na aktivní zapojení žáků ze znevýhodněného sociálního prostředí a na žáky s výukovými a výchovnými obtížemi a vztahovými problémy. Program zahrnuje všechny žáky, tzn. i žáky bezproblémové, kteří mohou být osobním příkladem a mohou na dětský kolektiv pozitivně působit. Cílovou skupinou jsou v následujících letech zejména žáci samotní.

2.2 Metody a formy

Při realizaci ŠPS budeme upřednostňovat metody a formy, které podporují přímé zapojení žáků do jednotlivých aktivit. V hojně míře budeme používat interaktivní, prožitkové a sebezkušenostní formy. K tomu je přizpůsobeno i vybavení školy interaktivními tabulemi.

Vzhledem k tomu, že budeme usilovat zejména o snížení výskytu nevhodného chování a vytváření a podporu pozitivních sociálních vazeb v třídních kolektivech, zaměříme svou pozornost zejména na sociální hry, skupinové práce ve třídě, výjezdní akce (exkurze, výlety třídních kolektivů, vycházky a pobyty), soutěže, společenské akce a činnosti podporující rozvoj komunikativních dovedností. Především výjezdní akce nám nabízí možnost monitorovat chování žáků v neformálním prostředí.

Neopomeneme ani tradiční metody jako např. výklad, přednášky, besedy, využití videoprogramů, individuální získávání informací (volný přístup k internetu, žákovské třídní knihovny). Již tradičně připravujeme Adaptační a přírodovědně turistické pobyty, Den pro zdraví, aj. do jejichž náplní zařazujeme vždy aktivity podporující zejména specifickou prevenci a posilující dobré vztahy v kolektivech.

3. OKRUHY PREVENCE

3.1 Specifická a nespecifická prevence

Prevenčí rozumíme veškeré konkrétní aktivity realizované s cílem předejít problémům a následkům rizikového chování, případně minimalizovat negativní dopad takového chování, včetně dalšího šíření.

Nosným prvkem našeho programu je **specifická primární prevence**. Jsou to aktivity, které jsou zaměřeny na omezování výskytu jednotlivých typů rizikového chování. V letošním školním roce se zaměříme na výběr aktivit, forem a metod, které budou podporovat zejména potlačování projevů nevhodného, agresivního chování mezi žáky, sociální dovednosti žáků, vznik a rozvoj pozitivních sociálních vazeb v jednotlivých třídních kolektivech a povedou k podpoře příznivého školního klimatu.

Jednotlivé okruhy prevence:

- šikana mezi žáky
- šikana učitelů
- záškoláctví
- rasismus, xenofobie
- kriminalita, právní vědomí
- sexuální výchova, HIV/AIDS
- extremismus
- netolismus
- gambling
- domácí násilí
- týrání a zneužívání
- poruchy příjmu potravy
- rizikové sporty a rizikové chování v dopravě

Nespecifická primární prevence je nedílnou součástí celého systému prevence, jde o volnočasové aktivity určené nejširším vrstvám dětí a mládeže, umožňující harmonický rozvoj osobnosti jedince, včetně možnosti rozvíjení nadání, zájmů a pohybových a sportovních aktivit. Škola disponuje bohatou nabídkou mimoškolní zájmové činnosti. Žáci si mohou vybrat z řady zájmových ateliérů. V odpoledních hodinách mohou žáci využít i nabídku činností školní družiny.

4. PERSONÁLNÍ ZAJIŠTĚNÍ PREVENCE, FINANCOVÁNÍ

S ŠPS, MMP, programem Prevence šikany a s Krizovým plánem jsou všichni pracovníci seznámeni v rámci zahájení školního roku. Rodiče jsou průběžně seznamováni s programem jednotlivých akcí.

Pokud má být program úspěšně realizován, je důležité další vzdělávání pedagogických pracovníků. V rámci časových možností se zúčastní jednotlivci odborných přednášek, seminářů a besed pořádaných institucemi a organizacemi, které zajišťují vzdělávání v aktivitách prevence rizikového chování.

Metodik prevence bude o průběhu realizace MPP na pedagogických radách pravidelně informovat. Zároveň seznámí pedagogický sbor s novinkami v oblasti primární prevence.

Za koordinaci preventivních aktivit na SŠ a ZŠ Jesenice, p. o. zodpovídá školní poradenské pracoviště. Materiální, personální, časové a další podmínky pro realizaci preventivních aktivit vytváří ředitelka školy Mgr. Hana Vanická. Metodici prevence úzce spolupracují s vedením školy, výchovnou poradkyní Mgr. Markétou Uhrovou, třídními učiteli a podle aktuální potřeby s ostatními odborníky.

Při realizaci programu využívají vyučující nabídku odborné literatury.

Jednotlivé aktivity jsou financovány z dotací Krajského úřadu Středočeského kraje, města Jesenice a z rozpočtu školy.

4.1 Preventivní tým pro řešení rizikového chování ve škole:

Pokud se objeví problémy na úrovni selektivní či indikované prevence (zvýšený počet negativních jevů v jednotlivých třídních kolektivech či u jednotlivců), projedná škola tuto situaci v preventivním týmu, který rozhodne o dalším postupu řešení obtíží (např. osloví-li škola PPP, nebo přizve externistu v oblasti prevence, nebo zda je možné situaci řešit vlastními silami).

Preventivní tým tvoří: ředitelka školy, metodici prevence, výchovná poradkyně, třídní učitelé

- šetří jednotlivé případy projevů rizikového chování žáků na úrovni všeobecné a selektivní prevence, stanovuje další postup (selektivní a indikovaná prevence)
- řeší situaci s třídním kolektivem
- jedná s rodiči žáků
- jedná s Policií ČR, PPP, odborem sociální péče o dítě, psychologem, dětskou lékařkou

Ředitelka školy – sleduje efektivitu prevence rizikového chování.

Sleduje problémy v kontextu celé školy a dělá personální a organizační opatření ke zlepšení vzájemného soužití ve škole. Svolává v případě potřeby výchovnou komisi za účasti zákonných zástupců, pedagogů, pracovníků orgánů péče o dítě, psychologů apod.

Výchovná poradkyně – společně s třídními učiteli řeší výchovně – vzdělávací problémy žáků, na základě diagnostiky poruch učení a chování podává se souhlasem rodičů žádost o vyšetření žáků v akreditovaných zařízeních.

Hlavní úkoly výchovné poradkyně:

- péče o žáky s výukovými potížemi a zdravotním postižením
- péče o žáky s výchovnými problémy
- spolupráce s pedagogicko-psychologickou poradnou, speciálně pedagogickými centry a střediskem výchovné péče
- spolupráce při tvorbě individuálních vzdělávacích plánů
- poradenská činnost při přestupu na 2. stupeň ZŠ, v oblasti volby povolání
- péče o vzdělávání žáků mimořádně nadaných
- poradenská činnost pro rodiče
- spolupráce se školním metodikem prevence

Školní metodici prevence - pomáhají žákům i rodičům řešit problémy, které souvisejí s rizikovým chováním. Vytvářejí Minimální preventivní program, Krizový plán, program Prevence šikany apod.

Hlavní úkoly metodiků prevence:

- preventivní činnost – vyhledávání a orientační šetření rizikových žáků, případně zajišťování péče odpovídajícího odborného pracoviště (ve spolupráci s učiteli, ZZ, ŘŠ, ostatními zaměstnanci školy)
- poradenská činnost- poradenství pro žáky i rodiče, zajištění péče odborného pracoviště
- informační činnost- zajištění besed, přednášek, seminářů, prevenčních programů
- metodická a koordinační činnost
- spolupráce s vedením školy, tř. učiteli, výchovným poradcem a odbornými organizacemi

Pedagogové – věnují se v rámci výuky rozvoji kompetencí žáků v oblasti sociálních dovedností, učí podle principů a metod v rámci koncepce školy. Provádějí průběžnou diagnostiku žáků a třídy, na pedagogických radách vzájemně hodnotí uplynulé období, informují o aktuálním sociálním klimatu tříd, konzultují případné problémy, navrhnou opatření. Třídní učitel je v kontaktu se zákonnými zástupci žáků své třídy zejména prostřednictvím komunikačního systému Bakaláři - SŠ, třídních schůzek - SŠ, osobních setkání a dalších možností komunikace.

5. SPOLUPRÁCE S RODIČI A JINÝMI ORGANIZACEMI

Osvětová činnost pro rodiče v oblasti prevence problémů ve vývoji a výchově mládeže bude prováděna i nadále především na základě osobních rozhovorů.

Rodičům budou poskytovány informace o:

- MPP
- nabídce možností smysluplného využití volného času dětí
- zajištění možnosti půjčování odborné literatury

Konzultační hodiny

Ředitelka školy a koordinátor ŠPP	Mgr. Hana Vanická	603 440 453	hana.vanicka @zmapjesenice.cz	ZŠ, SŠ ředitelna	v rámci prac. doby
Zástupkyně ŘŠ SŠ	Mgr. Renáta Jílková	601 330 062	renata.jilkova @zmapjesenice.cz	SŠ sborovna	v rámci prac. doby
Zástupkyně ŘŠ SŠ	Mgr. Martina Trešlová	313 599 325	martina.treslova @issjesenice.cz	SŠ sborovna	v rámci prac. doby
Zástupkyně ŘŠ ZŠ	Mgr. Markéta Uhrová	603 440 378	marketa.uhrova @zmapjesenice.cz	ZŠ sborovna	v rámci prac. doby
Školní metodička prevence ZŠS	Bc. Šárka Fialová	317 471 324	info @zmapjesenice.cz	ZŠ sborovna	v rámci prac. doby
Školní metodička prevence ZŠ	Mgr. Jana Měchurová	317 471 324	jana.mechurova @zmapjesenice.cz	ZŠ sborovna	v rámci prac. doby
Školní metodička prevence SŠ	Mgr. Hana Bezstarostová	313 599 325	hana.bezstarostova @issjesenice.cz	SŠ sborovna	v rámci prac. doby
Školní metodik prevence	Mgr. Šimon Zoubek	317 471 324	simon.zoubek @issjesenice.cz	ZŠ sborovna	v rámci prac. doby
Výchovná poradkyně	Mgr. Markéta Uhrová	603 440 378	marketa.uhrova @zmapjesenice.cz	ZŠ sborovna	v rámci prac. doby
Kariérová poradkyně	Mgr. Martina Trešlová	313 599 325	martina.treslova @issjesenice.cz	SŠ kancelář	v rámci prac. doby

Spolupráce s ostatními odborníky, institucemi a nestátními zařízeními.

Využití možnosti spolupráce se všemi subjekty, které se v rámci okresu zabývají preventivní problematikou.

- Okresní metodik prevence, krajský koordinátor
- PPP Rakovník
- SPC Rakovník
- OSPOD MÚ Rakovník
- MAP Rakovník
- Policie ČR
- Člověk v tísni
- Romodrom
- MUDr. Lenka Luhanová – Centrum lékařské prevence
- Mgr. Monika Podlahová – ITIA

ŠMP vedou evidenci o institucích, organizacích a odbornících zabývajících se problematikou rizikového chování.

6. HODNOCENÍ

Evaluaci školní preventivní strategie a minimálního preventivního programu vyhotovují školní metodici prevence ve spolupráci s ostatními realizátory programu. Sledujeme zejména naplnění cíle programu.

Jednotlivé akce jsou průběžně vyhodnocovány. Toto hodnocení vypracuje osoba zodpovědná za realizaci dané akce. Své poznatky sdělí metodikovi prevence. Průběžné hodnocení akcí bude podkladem pro celkové hodnocení úspěšnosti celé ŠPS školy, kterou vypracovávají metodici prevence, a bude významným podnětem pro tvorbu následujícího minimálního plánu prevence a školní preventivní strategie. Hodnocena bude též samotná realizace jednotlivých akcí. Hodnocení jednotlivých akcí je podkladem pro celkové hodnocení úspěšnosti programů. Efektivní akce budou zařazeny i do následujících programů prevence. S hodnocením seznámí metodici prevence pedagogický sbor na nejbližším zasedání pedagogické rady.

7. PLATNÁ LEGISLATIVA

Školní preventivní strategie byla vypracována v návaznosti na:

- Zákon č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon)
- Metodické doporučení k prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních, MŠMT č.j. 21291/2010-28.
- Vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných
- Vyhláška MŠMT č. 72/2005 Sb. o poskytování poradenských služeb ve školských zařízeních v platném znění
- Metodický pokyn ministra školství a mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení č.j. 24 246/2008-6.
- Zákon č. 379/2015 Sb., k ochraně před škodami způsobenými tabákem, alkoholem, návykovými látkami

Zpracovali: Mgr. Šimon Zoubek, MP, Bc. Šárka Fialová, MP,

Mgr. Markéta Uhrová, VP

Schválila: Mgr. Hana Vanická, ŘŠ

Datum: 10. 2. 2026